

Rødt 2025: Stem på en utfordrer

→ Marie Sneve Martinussen
svarer om prisene på strøm,
mat og bolig

→ Noras hverdag ble
snudd på hodet av
Rødts gjennomslag

→ Nyttig oversikt:
Forskjellen på Rødt
og andre partier

Vil ha tannhelseløft for folk flest

– En pasient med betent nerve i tanna har noen av de sterkeste smertene vi er i stand til å kjenne. Da fungerer man ikke i det hele tatt. Hele kroppen blir påvirket, sier tannlege Mohamad Alhousain.

Tannlegen fastslår at tennene er en del av kroppen.

– Vi trenger en ordentlig tannhelsereform for alle, sier Seher Aydar, førstekandidat for Rødt Oslo ved stortingsvalget. – Vi vil ikke at økonomien skal få avgjøre hva slags helse du har, heller ikke tannhelse. Det er et politisk valg at tennene holdes utafor her.

Mohamad har spesialkompetanse i rotfylling, en behandling som redder mange tenner med skadde eller betente nerver. Men prisen kan være en barriere for pasienter. – For mange er rotfylling en økonomisk katastrofe, mener Mohamad.

Han vil unngå at pasientene bare går til tannlegen når de har veldig vondt, som i enkelte land der «behandlingen» til slutt bare blir å trekke tanna.

– Det skal ikke koste mer å gå til tannlegen enn til fastlegen, sier Seher. Hun viser til Rødts plan for tannhelsereform, der tiltak fases inn gjennom fire år etter et innledende første år.

– For å komme i gang med en ordentlig tannhelsereform, trenger vi bedre datagrunnlag og en helhetlig plan for å følge opp, med særlig fokus på geografiske og økonomiske forskjeller. Rødt har jobbet fram flertall for dette på Stortinget med støtte fra Ap, Sp, SV og MDG, forteller hun.

– Men Høyre og Frp har sagt at de ikke vil ha tannhelsereform. Så mye står på spill i høstens valg! Det er viktig at Rødt kommer godt ut av valget, slik at vi har tyngde bak kravene.

Gjør tannbehandling tilgjengelig

Rødt vil ha et egenandelstak hos tannlegen på 2500 kr for alle. Det vil partiet fase inn over en fireårsperiode, ved at man får dekket stadig mer av utgiftene sine over dette egenandelstaket.

– Jeg mener det viktige er at alt som er nødvendig må være gratis. Har du vondt, må du få det fikset, og det skal ikke koste deg som pasient noe, sier Mohamad.

Rødts plan omfatter også gratis akuttbehandling. Seher påpeker at Rødt vil styrke den offentlige tannhelsetjenesten slik at rettighetene ikke bare blir på papiret.

– Mange har rett til støtte gjennom HELFO, men refusjonsordninga har blitt så svekka at folk fortsatt må betale dyrt. Dagens støtteordninger fungerer ikke godt nok, og mange får ikke støtten de har rett på og trenger.

– Den private delen av tannhelsetilbudet har endra seg veldig mye de senere årene, fra mindre tannklinikker til flere kjeder og internasjonale selskaper. I en sektor der det er fri prissetting er det viktig at vi sikrer at pengene går til billigere tannhelse til folk, ikke mer profitt til selskapene. Målet for Rødt er at skattepenger skal brukes på bedre tannhelse for alle.

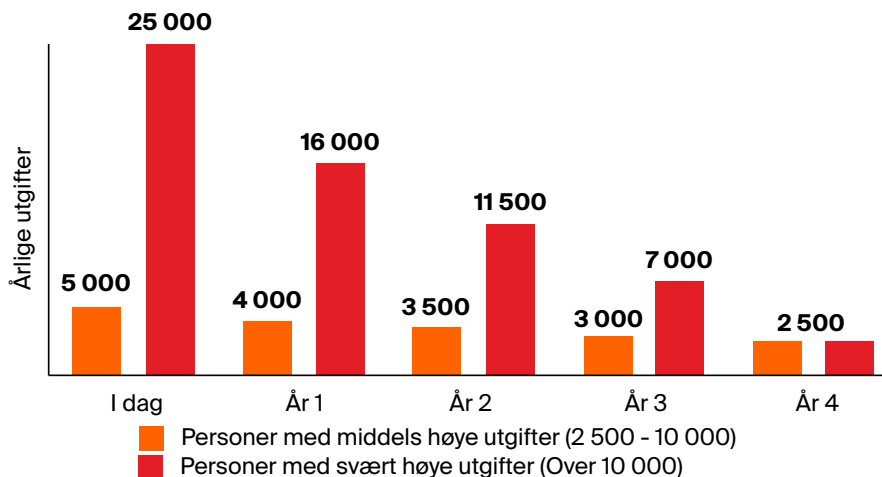
Anbefaler universell ordning

Evy-Anni Evensen ledet Tannhelseutvalget, et ekspertutvalg nedsatt av regjeringen. De leverte sin rapport i 2024, og konkluderte med at en universell ordning er bedre enn å kun ha støtteordninger for enkelte grupper.

– Tannhelseutvalget var samstemmige om at det er behov for en universell tannhelseordning med utvidelse av det offentlige ansvaret og hvor hele befolkningen har rett til nødvendig tannhelsehjelp, sier hun.

Hva blir prisen hos tannlegen med Rødts tannhelsereform?

Figuren under viser utviklingen for to personer som i dag har årlige tannlegeregninger på henholdsvis 5000 og 25 000 kr.

– Innleieforbudet er det beste som har skjedd

Nora Høyning, kranfører

– Som innleid kunne jeg få melding kvelden før om hvor jeg skulle jobbe dagen etter. Uten info om hva som skulle bygges, man ble bare kasta uti det. Og med nytt utstyr og nye folk å jobbe med hele tida, sier Nora Høyning.

Nå sitter hun utenfor brakka på HENTs byggeplass og gestikulerer ivrig. Mímir Kristjánsson har kommet på besøk for å intervjuer henne til en ny episode av Verdiskaperne, Rødts intervjuserie i sosiale medier. Han følger med mens hun forteller om overgangen fra innleid til fast ansatt kranfører.

– Som fast ansatt har jeg faste kollegaer og får skikkelig opplæring når det er nye kraner. Å vite at du kan stole på folk er utrolig viktig. Disse kranene løfter lett ti tonn, så vi kan ikke gjøre feil, forklarer hun.

I bakgrunnen går kollegaer i signalgule arbeidsklær på kryss og tvers. Her bygges Fornebubanen som skal gi t-baneforbindelse inn til byen.

Å forby innleie i byggebransjen på Østlandet var Rødts aller første forslag som nytt parti på Stortinget. Året var 2017, og fagforeningene i byggebransjen på Østlandet hadde lenge sett hvordan innleie fortrengete faste stillinger. Omfanget var blitt så stort at noe måtte gjøres og de krevde et forbud. Rødt løftet forslaget inn på Stortinget.

Først ble forslaget nedstemt, men problemene i byggebransjen fortsatte, og i 2021 stilte også Arbeiderpartiet og Senterpartiet seg bak fagforeningenes krav og Rødt sitt forslag. Flertallet i Stortinget var sikret, og sommeren 2023 trådte innstrammingene i kraft.

Mer trygghet

Høyning begynte å jobbe som kranfører mens innleie fortsatt var utbredt. Hun forteller at det var krevende å være innleid.

– Jeg starta i et bemanningsbyrå for kranførere. Da var det nye folk hver dag, og på en del byggeplasser fikk jeg litt kultursjokk når det gjaldt sikkerhet.

– Jeg husker særlig en episode som var ekkel. Jeg skulle heise opp noe i blindsonen min, det var på baksiden av bygget og jeg hadde en kran som manglet kamera. Det gjorde at jeg ikke så det jeg løfta før det var langt oppe i lufta. Når det først kommer opp, ser jeg det er en pall med vinduer som ikke er sikra med stropp rundt, på en måte som ville vært skikkelig fy-fy her jeg er nå. Da ble jeg helt svett, da ble jeg redd.

Det gikk heldigvis bra. Hun slår fast at det samme ikke ville skjedd som fast ansatt.

– Her kjenner jeg de jeg samarbeider med på bakken og rutinene så godt. Det er enorm forskjell, for som innleid kunne jeg jo ikke engang navnene på de jeg jobba med.

Som innleid kunne jeg ikke engang navnene på de jeg jobba med

– Samarbeidet med de som jobber på bakken er helt avgjørende, det er de som er mine øyne og ører der nede. Men som innleid ble jeg sjeldent skikkelig kjent med resten, for alle visste at jeg bare skulle være der en kort stund.

Når forbudet nærmet seg begynte store entreprenører å ansette flere fast. Nora fikk jobb hos HENT.

Det verste eller beste?

– Når jeg sitter på Stortinget med folk fra høyresiden, så høres det ut som om innleieforbudet i byggebransjen på Østlandet nesten er det verste som har skjedd norsk arbeidsliv på mange tiår. Men hvordan ser det ut fra din side? spør Kristjánsson.

– Å, det er det beste som har skjedd. Det må man ikke gå tilbake på, sier Høyning.

Hun påpeker at det fortsatt er mulig å leie inn folk hvis det er reelle behov grunnet sykdom og fravær, men at det da leies inn fra andre entreprenører i stedet for bemanningsbyråer.

Høyning har også fått mer økonomisk trygghet.

– De ga meg bare 80 prosent stilling i bemanningsbyrået, så de skulle slippe å betale meg så mye lønn om de manglet oppdrag. I dag har jeg full stilling. Nå er jeg bedre stilt hvis jeg skulle bli sykmeldt.

Vil utvide forbudet

Erna Solberg har kalt innstrammingene på innleie sitt største politiske nederlag. Og forbudet er det første hun vil fjerne om hun får makt igjen.

Andre vil derimot utvide innleieforbudet. Dagens innleieforbud gjelder kun byggeplasser på Østlandet. I resten av landet er det innført krav om at kun bedrifter med landsdekkende tariffavtale får benytte seg av innleie fra bemanningsbransjen og det har blitt forbudt å leie inn ved et generelt midlertidig behov.

Men fagbevegelsen opplever at det ikke er nok. Ulovlig innleie er fortsatt et stort problem i flere storbyer. Derfor har fagbevegelsen foreslått å utvide forbudet til å gjelde flere nye byområder, og våren 2025 løftet Rødt fagbevegelsens krav inn på Stortinget i et eget lovforslag.

Så langt har ikke Arbeiderpartiet stilt seg bak, de vil heller evaluere og vente til 2027 med å eventuelt gå inn for nye innstramminger. Rødt er mer utålmodige.

– Det er like ille med et A- og et B-lag i byggebransjen i Trøndelag, på verft på Vestlandet eller i helsesektoren, som på byggeplasser i Oslo, sier Mímir Kristjánsson. Han vil fortsette å presse på for flertall.

– Vi må bare sikre at Erna Solberg ikke kommer tilbake i regjering først, for da er slaget tapt.

Se alle episoder av
Verdiskaperne på rødt.no

Scan med mobilkameraet

A photograph of Marie Sneve Martinussen, a woman with long blonde hair and round glasses, smiling and looking towards the left. She is wearing a black top. The background is a blurred green outdoor setting. On the far left, the profile of another person's face is partially visible.

– Ingen blir milliardær av å
jobbe hardt i en vanlig jobb

Marie Sneve Martinussen, leder i Rødt

Hva er kampen mot Forskjells-Norge for deg?

– Vi må få gjort noe med at rikdom, og ikke minst makt, har blitt stadig skeivere fordelt. En helt vanlig familie har dårligere råd i dag enn for ti år siden, og folk opplever at de har stadig mindre de skulle ha sagt. Vi mangler ikke penger, mat eller strøm her i landet, men vi mangler rettferdighet. Det viktigste for Rødt er at folk sitter igjen med mer på slutten av måneden, etter at alle regningene er betalt.

Hvorfor har de økonomiske skillene økt i mange tiår nå?

– Til tross for at det er arbeidsfolk som er de virkelige verdiskaperne, så lønner det seg mer å eie og arve enn å jobbe. Derfor øker forskjellene. Vi blir fortalt at de rike er blitt rike fordi de har jobbet så hardt. Men det stemmer ikke. Hadde hardt arbeid lønnet seg ville jo barnehagelæreren, vekteren og sykepleieren vært rike. Ingen blir milliardær av å jobbe hardt i en vanlig jobb. For de som har virkelig harde jobber er det større sjanse for å bli ufør enn å bli milliardær.

– Og de siste årene har vi fått økte priser på strøm, mat og bolig som kommer på toppen og forsterker Forskjells-Norge. Det er synd, for det er fullt mulig å både innføre makspris på strøm, bryte opp dagligvaregigantene og sette et tak på veksten i husleie. Dagens Arbeiderparti/Senterparti/SV-flertall har ikke gjort nok, derfor må Rødt bli så store og sterke at vi ikke er til å komme utenom etter valget. Den makta skal vi bruke til å få til faktisk forandring i hverdagen til folk.

Hvorfor har prisene på bolig, strøm og mat økt så mye de siste årene?

– Strømpriskrisa skyldes at vi har knyttet oss til EUs dysfunksjonelle energimarked med strømbørs og eksportkabler, så høye priser i Europa smitter tilbake til Norge. Når det gjelder mat og husleie, handler det om at dagligvaregigantene, bankene og utleierne har utnytta situasjonen med økte priser i utlandet og økte renter til å øke prisen enda litt til, sånn at de sitter igjen med mer selv. Jeg kaller det «griskflasjon». Vi ser det på overskuddene til dagligvarekjedene og bankene som har økt voldsomt, og hver krone kommer fra meg og deg.

Staten håver inn på dyr strøm. Bør ikke noe av pengene brukes til å gi alle nordmenn skattelette, slik Frp foreslår?

– Rødt vil senke skatten på vanlige inntekter, så tre av fire vil få lavere skatt med Rødts politikk. Så må man alltid skille mellom hva Frp sier og hva Frp gjør. Sist Frp hadde hånda på rattet, fikk vanlige folk kun noen kroner i lavere skatt per dag, mens de aller rikeste fikk over 300 ganger mer.

Rødts forslag om makspris på 35 øre/kwt betyr jo billigere strøm også for dem som har god råd. Hva tenker du om faren for sløsing?

– Jeg tror den er overdrevet. Selv mellom 2010 og 2020, da strømprisene var stabile og lave, gikk strømforbruket i hus og hytter ned med 18,5 prosent. Det viser at lavere priser ikke automatisk gjør at folk bruker mer strøm. Samtidig vil vi premiere strømsparing og gjøre luksusforbruk dyrere, og derfor vil Rødt ha et flerprissystem for nettleie og elavgift. Da må de som svir av strøm på varme i oppkjørselen og vann i bassenget betale mer, mens regninga går ned om man sparer på strømmen.

Kunne kutt i tollsatsene fått ned matprisene?

– Nei. Innad i EU har de fjernet tollvernet, uten at prisene har blitt likere. Det tyder på at kjøpekraften i hvert land har mer å si for matprisene enn tollvern. Så maten i Norge hadde ikke uten videre blitt billigere uten toll. Det hadde bare blitt lettere for kjedene å importere billige varer fra utlandet og selge dem videre med god margin, framfor å tilby norske produkter.

↓ Rødts tiltak mot stigende priser og ulikhet

- Makspris på strøm: 35 øre/kwt for både folk og næringsliv
- Senke skatten for lave og vanlige inntekter
- Økt skatt på svært høye formuer og kapitalinntekt
- Tannlegen skal ikke koste mer enn fastlegen
- Lavere matpriser ved å bryte opp dagligvaregigantenes makt
- Styrke fagbevegelsen og retten til fast jobb

Forskjellen på Rødt og andre partier

Står du mellom Rødt og et annet parti, og synes det er vanskelig å bestemme deg? Her er en oversikt over forskjellene mellom et utvalg andre partier og Rødt – sånn vi ser det.

Hva er forskjellen på Rødt og Arbeiderpartiet?

- Arbeiderpartiet har gått i front for å heve pensjonsalderen. Rødt er mot og mener det skaper større klasseskiller.
- Rødt vil trekke oljefondets investeringer ut av Israels okkupasjon av Palestina. Arbeiderpartiet har stemt mot.
- En ordentlig tannhelsereform er en av Rødts viktigste prioriteringer. Vårt krav er en reform som i løpet av fire år sikrer at tannlegen ikke koster mer enn fastlegen. Arbeiderpartiet sier at de ønsker en gradvis utvidelse av offentlig tannhelse, men har ikke prioritert det i sine forslag til statsbudsjett.
- Rødt vil utvide forbudet mot innleie av arbeidskraft fra bemanningsbransjen. På byggeplasser ønsker vi å utvide forbudet til flere byområder. I tillegg vil vi fjerne unntaket som tillater mer innleie i helse-sektoren enn ellers. Arbeiderpartiet har ikke gått inn for å utvide innleieforbudet eller fjerne unntaket innen helsesektoren.
- Rødt vil ha en makspris på strøm på 35 øre/kwt. Arbeiderpartiet sier nei til makspris og vil heller ha en fastpris på 40 øre/kwt, som kun gjelder hus-holdninger, ikke næringsliv.
- Rødt har stemt nei til EUs energiunion Acer og alle lovforslag i EUs energimarkedspakker som har vært oppe i Stortinget. Arbeiderpartiet stemte for.

Nysgjerrig på forskjellen på Rødt og Frp? En utvidet oversikt finnes på våre nettsider.

Scan med mobilkameraet

Hva er forskjellen på Rødt og SV?

- SV sier ja til noe vindkraft både på land og til havs. Rødt sier nei, og har en konkret plan for å produsere nok strøm uten vindkraft.
- Rødt vil ha en makspris på strøm på 35 øre/kwt. SV går ikke inn for makspris.
- Rødt vil erstatte EØS-avtalen med en mer balansert handelsavtale. SV har fredet EØS-avtalen i fireårsperioden fram til valget i 2029.
- SV støttet pensjonsforliket som hevet pensjonsalderen. Rødt er mot og mener det skaper større klasseskiller.
- Rødt vil melde Norge ut av NATO. SV har endret standpunkt og støtter norsk medlemskap.

Hva er forskjellen på Rødt og MDG?

- Rødt vil ha en ordentlig tannhelsereform, som i løpet av fire år sikrer at tannlegen ikke koster mer enn fastlegen. MDG ønsker at «tannhelse på sikt skal inn i refusjonsordningen», men foreslo kun 50 millioner ekstra til tannhelse i sitt forslag til statsbudsjett for 2025. Rødt satte av over 3000 millioner til tannhelsereform i forslaget for 2025.
- Rødt vil ha en makspris på strøm på 35 øre/kwt. Miljøpartiet De Grønne sier nei til makspris.
- MDG stemte for pensjonsforliket som hevet pensjonsalderen. Rødt er mot og mener det skaper større klasseskiller.
- MDG sier ja til noe vindkraft på land, og vil ha massiv utbygging til havs. Rødt sier nei, og har en konkret plan for å produsere nok strøm uten vindkraft.

Tøffe spørsmål og tydelige svar

→ Rødt har kritisert dagens regjering skarpt og kalt politikken «idéfattig», «uten handlekraft» og en «forskjells-flopp». Likevel støtter Rødt at Støre får fortsette som statsminister, hvorfor det?

Det viktigste nå er å få gjennomslag for å få ned forskjellene og sikre at folk flest får det bedre økonomisk. Det er lettere å få til med Støre som statsminister enn med Sylvi Listhaug eller Erna Solberg. Særlig fordi vi kan samarbeide med fagbevegelsen og sammen dra en Arbeiderparti-ledet regjering i riktig retning. Flertallet med Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV har utvilsomt manglet handlekraft de siste årene, men et sterkere Rødt kan være forskjellen som skal til.

→ Arbeiderpartiet sier at det er uaktuelt å samarbeide med Rødt i regjering. Hvorfor skal man stemme på et parti som uansett ikke får regjeringsmakt?

Alle målinger viser at Rødt trengs for å få flertall til venstre for midten. Vi ønsker en samarbeidsavtale som binder en ny Arbeiderparti-ledet regjering til venstresida. Det vil gi oss mest mulig innflytelse, uten at vi blir dørmatte for noen. Målet vårt er å bli så store og sterke at vi ikke er til å komme utenom. Og den posisjonen skal vi bruke til å kjempe fram faktisk forandring for arbeidsfolk, få ned forskjellene, styrke folkestyret og en rekke viktige saker.

→ Dere sier nei til all ny vindkraft, vil ha billigere strøm og stemmer mot mange bompengeprojekter. Er Rødt egentlig et miljøparti?

Ja. Vi vil stanse all ny oljeleting, gjøre det dyrere å forurense og satse på jernbane og kollektivtrafikk framfor store motorveier. Rødt har en konkret plan for utslipps-

kutt i Norge som vil overoppfylle våre internasjonale forpliktelser. Særlig vil vi stramme inn for dem som slipper ut mest – de aller rikeste. Vi fikk også full pott i Naturvernforbundets partiguide, som vurderte alle partienes miljøpolitikk.

→ Rødt vil ha Norge ut av EØS-avtalen. Hvor lurt er det å kaste om på samarbeidet vårt med EU nå som USA vender Europa ryggen?

Rødt vil erstatte EØS med en mer balansert handelsavtale. Å gå ut av EØS handler ikke om at vi ønsker å slutte å handle eller samarbeide med EU-land, men at det må skje på mer likeverdige måter. Det er uholdbart at EØS tvinger oss til å innføre all høyrepolitikken som kommer fra Brussel. I tillegg må vi huske at det er flere land i Europa som ikke er med i EU, deriblant Storbritannia, som vi må ha et godt samarbeid med.

→ Hvorfor vil Rødt bruke penger på å gi rike folk velferdstjenester, som billigere tannlege og barnetrygd? Kan ikke pengene heller brukes mer målrettet for å hjelpe de som virkelig sliter?

Folk med dårlig råd skal slippe å måtte fylle ut masse skjemaer og «bevise» at de er fattige nok til å ha rett på hjelp. Dessuten skaper det masse ekstra papirarbeid når ordninger er behovsprøvde. Det er ikke et problem at barna til de med god råd har gratis skole, velferdsstaten skal være for alle. Og hvis vi ønsker å utjevne forskjeller mellom fattig og rik er det mye bedre å øke skattene for de rikeste, enn å frata folk med mye penger retten til billig tannlege. I tillegg er det vanskeligere å kutte velferd som omfatter alle, mens behovsprøvde ordninger gjerne er lettere å kutte for politikerne ved neste korsvei.

– Folk her har brukt fjella i 300 år. Men det er forskjell på bruk og forbruk

Arnold Matre, Folk for Fjella

– Dei som vil byggje ut vindkraft, snakkar aldri om nedbygginga av naturen, seier Arnold Matre frå Folk for Fjella. – Og kva med lokaldemokratiet?

Eldsjelen frå Matre i Masfjorden vier mykje tid til å forsvare natur, landskap og kulturminne i Nordhordland mot øydeleggende utbygging. Folk for Fjella samlar lokale naturforkjemparar med hjarte for landskapet og naturen som no er truga av vindkraftindustrien.

– Det store fleirtalet av dei som er negative til vindkraft, er mot fordi naturen betyr utruleg mykje for dei. Då eg såg ordet *natursorg* eller *økosorg* på trykk første

gong, tenkte eg berre «Ja, ja, ja! Slik er det», seier Arnold. – Eg blir sjølv påverka både fysisk og psykisk, og eg høyrer mange som uroar seg for korleis det skal bli her om naturen blir bygd ned.

Fjellet er staden der han alltid kan kopla av, og der stress og mas slepp taket. Men vindkraftanlegg i fjellheimen ville gjort dette til ein saga blott:

– Den urørte naturen får me ikkje tilbake. Tilsynelatande urørte, presiserer Arnold, vel vitande om at delar av fjellet òg er eit kulturlandskap.

– Folk her har brukt fjella i alle fall i 300 år. Men det er forskjell på bruk og forbruk.

Kraftoverskot i Noreg

Me sit i bilen til Arnold innover Matredalen. Praten går livleg med Sofie Marhaug, førstekandidat for Raudt i Hordaland og andre nestleiar i energi- og miljøkomiteen på Stortinget.

– Noregs vassdrags- og energidirektorat har sagt for tredje år på rad at det ikkje blir kraftunderskot med det første. Kraftproduksjonen i Noreg har aldri vore høgare enn i 2024, seier Sofie og påpeiker at me eksporterer overskotskraft. Likevel påstår vindkraftindustrien at me må bygge ut vindkraft for å møte kraftbehovet i Noreg.

– Dei fleste politikarar opnar ikkje kjeften, dei hevdar ikkje synet til dei som har valt dei inn, seier Arnold. Våren 2025 røysta 70 prosent av innbyggjarane i nabokommunen Modalen nei til å greie ut vindkraft i Modalsfjella. Med det i ryggen sa kommunen nei til planinitiativet frå Norsk Vind. Men kraftselskap som Eviny siklar no på fjella rundt Matre.

Sofie påpeiker at naturen er truga av både hytteutbygging, vindindustri, vasskraftutbygging og gondolbaneplanar. Ho avviser å bygge ned natur for å kutte klimautslepp.

– Raudt støtter verken vindkraftindustri eller utbygging av dei siste verna vassdraga. Kraftplanen til Raudt legg opp til energieffektivisering, berg- og fjernvarme og oppgradering av produksjonen i dei vasskraftanlegga me allereie har. Å kutte klimagassutsleppa vil kreve ein del kraft. Då må me bruke krafta vår klokare, som å innføre konsesjonssystem for datasenter.

Vestlandsvegane er som venta. Sofie Marhaug, førstekandidat i Hordaland, hoppar ut for å dirigere Arnold rundt eit djupt søkk i vegbanen.

Utbygging trugar naturverdiar

Vegen svingar bratt oppover, og Arnold stoppar bilen på eit punkt med svimlande utsikt. Her vil altså selskap som Eviny bygge vindkraftanlegg. Arnold fnys av orda om «skånsom utbygging» frå vindkraftindustrien sine politiske støttespelarar:

– Dette er industrianlegg. Veg, anleggsplassar, alt midt i naturen vår.

Miljødirektoratet fastslo i 2024 at vind- og vasskraft, med kraftledningar og infrastruktur som høyrer til, er det som har påverka inngrepsfri natur mest dei siste 10–15 åra. Energiutbygging er hovudårsak til heile 55 til 60 prosent av nedgangen i inngrepsfri natur dei siste fem åra.

Arnold peiker mot mobilmasta som ragar opp frå Gleinefjellet i det fjerne.

Den masta er 56 meter. Så ser du for deg vindturbinane som er over fire gongar så høge

Det bles friskt, og Sofie får låne ulljakke av Arnold, som held ut i si Folk for Fjella-T-skjorte og turbukse.

– Må jo representere, seier han med eit smil. Men det kan røyne på å vere den kritiske stemma i fora der vindkraftindustrien rår:

– Eg likar ikkje at me som vil forsvare naturen blir stempla som kverulantar og konspirasjonsteoretikarar. Folk for Fjella er partipolitisk nøytralt og representerer eit stort fleirtal av bygdefolket i kommunane i Nordhordland, seier Arnold.

Fjella me ser ut over ligg i vestre del av Stølsheimen. Delar av Stølsheimen er landskapsvernområde, men også elles i området finst viktige naturverdiar.

– Kommunane Masfjorden og Alver har begynt med verneprosess, men blir det vindkraftutbygging, kan det splitte opp landskapet, seier Sofie.

– Desse fjella heng saman, understreker Anders Emil Midtgård Matre frå Ung for fjella.

– Om me kunne få til vern av eit større område, ville det gi ein samanhengande korridor som var sikra for framtida.

– Palestina-solidariteten sitter i Rødts ryggrad

Hege Bae Nyholt og Bjørnar Moxnes lover å ikke gi seg før oljefondet trekker investeringene ut av okkupasjonen.

15. mai 2023 gikk Hege Bae Nyholt på Stortingets talerstol. Hun sa bare én setning:

«På vegne av stortingsrepresentanten Bjørnar Moxnes og meg selv vil jeg sette fram et forslag om anerkjennelse av Palestina som egen stat og norsk tilslutning til FNs apartheidkonvensjon.»

28. mai året etter var anerkjennelsen et faktum.

– Vi frykta at det ville drukne i mengden av forslag som stemmes ned og ingen husker, forteller Nyholt.

– Men så brøt helvete løs på Gazastripen. Det vekket et voldsomt folkelig engasjement til støtte for palestinerne.

Palestinakomiteen samlet inn 85.000 underskrifter til støtte for forslaget. Leder Line Khateeb var ikke overrasket da det ble nedstemt i første omgang, og viser til at regjeringspartier helst vil styre slike prosesser selv.

– Men det at Rødt fremmet forslaget skapte mye debatt rundt temaet og førte til mer press på regjeringen som i sin tur ledet til at vedtaket kom på plass 28. mai i fjor.

Hun kaller anerkjennelsen et viktig signal til Israel.

– Det viser at Norge ikke godtar okkupasjonen av Vestbredden eller intensjonen om at Gaza skal tømmes for palestinere for å utvide staten Israel.

Hvordan har Rødt påvirket Palestina-saken de siste årene?

– Rødt har vært en viktig stemme på Stortinget og

har fått oppmerksomhet på områder der regjeringens politikk er for dårlig. Et eksempel er hvordan norske våpenprodusenter selger våpendeler og komponenter som blir brukt i våpen og F-35 flyene som selges til Israel, sier Khateeb.

Bjørnar Moxnes peker på det folkelige engasjementet som avgjørende for vedtaket om anerkjennelse.

– Det gir motivasjon å se at det er mulig å få gjennomslag – ikke minst fordi vi på ingen måte er i mål. Folkemordet på Gazas befolkning pågår, og Norge må gjøre mye mer for å legge press på Israel.

Både Moxnes og Nyholt peker på oljefondet.

– Palestina-solidariteten sitter i Rødts ryggrad. Vi kommer ikke til å gi oss før oljefondet trekker investeringene ut av selskaper som bidrar til okkupasjonen, slår Nyholt fast.

Line Khateeb ønsker seg enda flere sterke stemmer for Palestina etter valget.

– Regjeringen må skjerpe retningslinjene for oljefondet og sørge for at Norge ikke bidrar til okkupasjon og folkemord. Dette må vi fortsette å jobbe med og da trenger vi mange tydelige stemmer på Stortinget.

Bli kjent med våre kandidater
Scan QR-koden med mobilen.

Bli medlem i Rødt
Se rodt.no/bli-medlem

Redaksjonen avsluttet
sitt arbeid 26. juni 2025
Trykk: Flisa Trykkeri

